

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักการศึกษา ครูพลศึกษา และบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา และศึกษาแนวทาง การปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้การกีฬา เป็นสื่อ

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักการศึกษา ครูพลศึกษา และบุคคลทั่วไป ในเขตกรุงเทพมหานคร รวมจำนวนทั้งสิ้น 690 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 605 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.68 โดยแยกส่งแบบสอบถามดังต่อไปนี้คือ ส่งแบบสอบถามให้นักการศึกษาตอบ 250 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 234 ชุด คิดเป็นร้อยละ 93.60 ส่งแบบสอบถามให้ครูพลศึกษาตอบ 180 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 164 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.11 และส่งแบบสอบถามให้บุคคลทั่วไปตอบ 260 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 207 ชุด คิดเป็นร้อยละ 79.60

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา และแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้การกีฬา เป็นสื่อ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ชนิด 5 ระดับ แบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 81 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไปตอบแบบสอบถาม โดยการส่งแบบสอบถาม และรับแบบสอบถามกลับคืนทั้งด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ โดยใช้เวลารวบรวมข้อมูลประมาณหนึ่งเดือน

ผู้วิจัยนำข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าร้อยละ และนำข้อมูลของความคิดเห็นมาวิเคราะห์ โดยใช้วิธีทางสถิติ คือ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นโดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ถ้าพบความแตกต่างจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ่

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพอสรุปได้ดังนี้คือ

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็น นักการศึกษา คือมีจำนวน 234 คน รองลงมาเป็นบุคคลทั่วไป 207 คน และเป็น ครูพลศึกษา 164 คน เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 20-29 ปีมากที่สุด ส่วนมากมีวุฒิทางการศึกษาระดับวุฒิปริญญาตรี และทำงานราชการ มีประสบการณ์ในการทำงานในช่วงระยะเวลา 1-5 ปี และ 6-10 ปีมากที่สุด มีความสนใจทางด้านกีฬาในระดับปานกลาง ประสบการณ์เดิมทางด้านการเล่นกีฬาส่วนมากเคยเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขัน และสภาพการเล่นกีฬาในปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนมากเล่นกีฬาเป็นครั้งคราวไม่แน่นอน

2. ความคิดเห็นของนักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา

ก. นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภทสร้างความเจริญให้แก่ตนเอง อยู่ในระดับเห็นด้วย ในข้อความต่อไปนี้คือ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีจิตใจร่าเริงเบิกบาน มีจิตใจเข้มแข็ง มีการตัดสินใจฉับไว มีความมานะพยายาม มีไหวพริบ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความกล้าหาญ มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความสุขุมรอบคอบ ยืนผู้นำที่ดี รู้จักฟังตนเอง เป็นผู้รู้แพ้ รู้ชนะ รักเกียรติ ศักดิ์ศรี มีความรับผิดชอบในหน้าที่ รู้จักควบคุมอารมณ์ได้ดี ไม่หวั่นไหวง่าย รักความยุติธรรม มีความเสียสละ มีความอดกลั้น มีเหตุมีผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้ตามที่ดี รู้จักยอมรับผิด เมื่อรู้ว่าตนเองผิด มีความโอ้อ้อมอารี รู้จักประมาณตน และมีความสุภาพอ่อนน้อม ข้อความที่นักการศึกษา ครูพลศึกษา และบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจคือ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความซื่อสัตย์

ข. นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภทส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล อยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ คือ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความร่วมมือในหมู่คณะ รักชื่อเสียงของหมู่คณะ สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ยอมรับในความสามารถของผู้อื่น รู้จักให้อภัยซึ่งกันและกันในความผิดพลาดที่เกิดขึ้น มีไมตรีต่อผู้อื่น เป็นผู้ให้และผู้รับที่ดี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน รู้จักให้เกียรติผู้อื่น เคารพในความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เป็นผู้ประนีประนอมประสานประโยชน์ มีความเคารพในสิทธิของผู้อื่น เป็นผู้ยุติ มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น และการกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความจริงใจต่อผู้อื่น

ค. นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภทส่งเสริมชาติบ้านเมือง อยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ คือ การกีฬาก่อให้เกิดพลังความสามัคคีของชนในชาติ มีความเสียสละเพื่อชื่อเสียงของประเทศชาติ มีความรักชาติ รู้คุณค่าในศิลปะ และสืบทอดศิลปะประจำชาติ การกีฬาส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงามของชนในชาติ ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ส่งเสริมความเข้าใจอันดีของชนในชาติ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีจิตใจสูง เสริมสร้างศีลธรรมของชนในชาติ มีความรับผิดชอบต่อสังคม เคารพกฎหมายบ้านเมือง รักความสงบของสังคม และการกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความรักธรรมชาติ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา แยกตามกลุ่มบุคคล คือ กลุ่มนักการศึกษา กลุ่มครูพลศึกษา และกลุ่มบุคคลทั่วไป พบว่า

2.1 นักการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภทสร้างความเจริญให้แก่ตนเองในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ เว้นแต่ข้อความต่อไปนี้นักการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจคือ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลรู้จักประมาณตน มีความสุภาพอ่อนน้อม และการกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความซื่อสัตย์

นักการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภท ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ

นักการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภท ส่งเสริมชาติบ้านเมือง ในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ เว้นแต่ข้อความต่อไปนี้ที่นักการศึกษา มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจคือ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลรักความสงบของสังคม และการกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความรักธรรมชาติ

2.2 ครูพลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภท สร้างความเจริญให้แก่ตนเอง ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งในข้อความต่อไปนี้คือ การกีฬา ส่งเสริมให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีจิตใจร่าเริงเบิกบาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการตัดสินใจฉับไว และการกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีจิตใจเข้มแข็ง

ครูพลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภท ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ

ครูพลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภท ส่งเสริมชาติบ้านเมือง ในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ

2.3 บุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภท สร้างความเจริญให้แก่ตนเอง ในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ เว้นแต่ข้อความต่อไปนี้ ที่บุคคล ทั่วไปมีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ คือ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลรู้จักประมาณตน มีความสุภาพอ่อนน้อม และการกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความซื่อสัตย์

บุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภท ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ เว้นแต่ข้อความ ต่อไปนี้ที่บุคคลทั่วไปมีความคิดเห็น ในระดับไม่แน่ใจ คือ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความจริงใจต่อผู้อื่น

บุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภท ส่งเสริมชาติบ้านเมือง ในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ เว้นแต่ข้อความต่อไปนี้ ที่บุคคล ทั่วไปมีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ คือ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลรักความสงบของสังคม และการกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความรักธรรมชาติ

3. ความคิดเห็นของนักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้การกีฬาเป็นสื่อ พบว่า

นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้การกีฬาเป็นสื่อ ในระดับเห็นด้วยในข้อความต่อไปนี้คือ ควรใช้กิจกรรมกีฬา เป็นสื่อในการปลูกฝังคุณธรรมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นอุดมศึกษา การฝึกให้น้ำใจนักกีฬาในการร่วมกิจกรรมกีฬาทุกครั้ง การคำนึงถึงความเหมาะสมของเพศ วัยและระดับสติปัญญาของผู้เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา การฝึกตนเองให้รู้จักยกย่องชมเชยนักกีฬาผู้แพ้ และผู้ชนะ การให้ความรัก ความอบอุ่น และเอาใจใส่ต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรมกีฬา การได้เห็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความมีมารยาทของนักกีฬาในสนามแข่งขัน การไม่เน้นถึงผล "การแพ้" "การชนะ" ในการกีฬา การได้ฝึกกิจกรรมกีฬาในสภาพการณ์จริง การเน้นทักษะทางค่านักกีฬาและทางค่านคุณธรรม ความประพฤติควบคู่กันในการเรียนการสอนกิจกรรมกีฬา การได้เรียนรู้กฎ กติกา ของกีฬาแต่ละประเภท การส่งเสริมและสนับสนุนทางค่านการกีฬาของสถานศึกษา และหน่วยงานต่าง ๆ โดยจัดตั้งชมรมหรือชมรมกีฬา ตลอดจนการสนับสนุนของครอบครัว การใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างในการสอนกิจกรรมกีฬา การใช้ผู้ที่มีความสามารถในการพูด และมีทักษะทางค่านักกีฬา เป็นผู้สอนกิจกรรมกีฬา การให้บุคคลเลือกเล่นและฝึกซ้อมกีฬาที่ตนสนใจโดยอิสระ การให้บุคคลได้ประเมินผลด้วยตนเองค่านคุณธรรม ความประพฤติก่อนการเรียนการสอนกิจกรรมกีฬา การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการกีฬาของสื่อมวลชน การฝึกเป็นผู้ตัดสิน หรือผู้จัดการแข่งขันกีฬา การเล่นกีฬาหลาย ๆ ประเภทและเล่นเป็นประจำ การฝึกเป็นหัวหน้าชุดในกิจกรรมกีฬา การเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาประเภททีมมากกว่าประเภทบุคคล การสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อทดสอบคุณธรรมของบุคคลเป็นครั้งคราว การเปิดเพลงกราวกีฬาก่อนการแข่งขันกีฬาทุกครั้ง และการนำ เพลงกราวกีฬาประกอบการเรียนการสอนกิจกรรมกีฬาทุกครั้ง เป็นแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรม ข้อความที่นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจคือ ควรใช้ผู้ที่มีวัยสูงอายุ (มีวัยวุฒิ) ทำหน้าที่เป็นผู้สอนกิจกรรมกีฬา เป็นแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรม

เมื่อพิจารณาความคิด เห็นเกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝังคุณธรรม โดยใช้ การกีฬาเป็นสื่อ แยกตามกลุ่มบุคคล คือ กลุ่มนักการศึกษา กลุ่มครูพลศึกษา และกลุ่ม บุคคลทั่วไป พบว่า

3.1 นักการศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝังคุณธรรม โดยใช้การกีฬาเป็นสื่อในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ เว้นแต่ข้อความต่อไปนี้ที่นักการ ศึกษา มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ คือ การนำเพลงกราวกีฬาประกอบการเรียน การสอนกิจกรรมกีฬาทุกครั้ง เป็นแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรม และควรวีซูมีวัยสูง อายุ (มีวัยวุฒิ) ทำหน้าที่เป็นผู้สอนกิจกรรมกีฬา เป็นแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรม

3.2 ครูพลศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝังคุณธรรม โดยใช้การกีฬาเป็นสื่อ ในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ เว้นแต่ข้อความต่อไปนี้ที่ครู พลศึกษา มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ คือ ควรวีซูมีวัยสูงอายุ (มีวัยวุฒิ) ทำ หน้าที่เป็นผู้สอนกิจกรรมกีฬา เป็นแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรม

3.3 บุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมโดย ใช้การกีฬาเป็นสื่อ ในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ เว้นแต่ข้อความต่อไปนี้ที่บุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ คือ การนำเพลงกราวกีฬาประกอบการเรียนการสอน กิจกรรมกีฬาทุกครั้ง เป็นแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรม และควรวีซูมีวัยสูงอายุ (มีวัยวุฒิ) ทำหน้าที่เป็นผู้สอนกิจกรรมกีฬา เป็นแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรม

4. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของความคิดเห็นของ นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา แตก ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจาก การกีฬาของครูพลศึกษา แตกต่างจากนักการศึกษาและบุคคลทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาตามประเภทของคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา โดยการวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว และการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า

4.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของความคิดเห็นของ นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา ประเภท สร้างความเจริญให้แก่ตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจาก การกีฬา ประเภทสร้างความเจริญให้แก่ตนเองของครูพลศึกษา แตกต่างจากนักการ ศึกษาและบุคคลทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของความคิดเห็นของ นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา ประเภท ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจาก การกีฬา ประเภทส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลของครูพลศึกษา แตกต่าง จากนักการศึกษาและบุคคลทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของความคิดเห็นของ นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา ประเภท ส่งเสริมชาติบ้านเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจาก การกีฬาประเภทส่งเสริมชาติบ้านเมือง ของครูพลศึกษา แตกต่างจากนักการศึกษาและ บุคคลทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

5. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของความคิดเห็นของ นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝังคุณธรรม โดย ใช้การกีฬาเป็นสื่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝัง คุณธรรม โดยใช้การกีฬาเป็นสื่อของครูพลศึกษา แตกต่างจากนักการศึกษาและบุคคล ทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

การกีฬาเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย เล่นเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เพื่อสุขภาพ เพื่อสังคมและเพื่อนันทนาการ เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด ทางด้านจิตใจ การกีฬาประกอบนโยบายและคุณค่าต่อผู้ที่มีส่วนร่วมกิจกรรมอย่างมากมาย กล่าวคือ ทำให้ร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ ส่งเสริมคุณธรรมให้แก่บุคคลให้รู้จักบังคับจิตใจให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความดีงาม มีจิตใจที่กล้าหาญ มีความอดทน อดกลั้น รู้จักคุณค่าของ กฎเกณฑ์ มีระเบียบวินัย มีความสามัคคี มีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย มีความเสียสละ ผลประโยชน์ส่วนตนเพื่อส่วนรวม คุณธรรมเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมปัจจุบัน การกีฬาสามารถเป็นสื่อช่วยปลูกฝังให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลได้ คุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาก่อให้เกิดความเจริญต่อผู้ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล และส่งเสริมความเจริญของชาติบ้านเมือง

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา พบว่า

1. นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นว่าการกีฬาเป็นสื่อที่ช่วยส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรมให้แก่บุคคลได้ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาต่อไปนี้คือ

ก. นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา ประเภทสร้างความเจริญให้แก่ตนเองในระดับเห็นด้วย กล่าวคือ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีจิตใจร่าเริงเบิกบาน มีจิตใจเข้มแข็ง มีการตัดสินใจฉับไว มีความอดทน มีความมานะพยายาม มีไหวพริบ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความกล้าหาญ และมีวินัยในตนเอง อธิบายได้ว่า ในการเล่นหรือการแข่งขันกีฬาแต่ละประเภท มีการกำหนดกฎระเบียบกติกาเอาไว้ เพื่อให้การเล่นหรือการแข่งขันดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย เกิดความปลอดภัย ผู้เล่นและผู้แข่งขันทุกคนจะต้องปฏิบัติตาม มีความเคารพต่อกฎ และกติกาจะละเมิดหรือฝ่าฝืนไม่ได้ ดังนั้น ผู้เล่น ผู้แข่งขันจะต้องเป็นผู้มีจิตใจสูง

รู้จักชมจิตใจให้เข้มแข็ง อยู่ในระเบียบวินัย มีความกล้าหาญ อคทน มีการตัดสินใจ และแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี นอกจากนี้ นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป ยังมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย คือ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความสุข รอบคอบ เป็นผู้นำที่ดี รู้จักฟังตนเอง เป็นผู้รู้แพ้ รู้ชนะ รักเกียรติศักดิ์ศรี มีความรับผิดชอบในหน้าที่ รู้จักควบคุมอารมณ์ได้ดีไม่หวั่นไหวง่าย รักความยุติธรรม มีความเสียสละ มีความอดกลั้น มีเหตุ มีผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้ตามที่ดี รู้จักยอมรับผิด เมื่อว่าตนเองผิด มีความโอบอ้อมอารี รู้จักประมาณตน และมีความสุขพบนอบน้อม ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวมีความสอดคล้องและตรงกับความคิดเห็นของนักวิชาการคนอื่น ๆ หลายประการ เช่น บิวเจอร์ (Bucher) กล่าวว่า โปรแกรมพลศึกษาที่ดี จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขพบนอบน้อม เล่นอย่างยุติธรรม และมีน้ำใจนักกีฬา¹ และวาร์กกี เพียร์ซอบ ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการกีฬาว่า ผู้เล่นผู้ฝึกซ้อมกีฬาจะเป็นผู้ที่น้ำใจนักกีฬา มีความรัก ความสามัคคีกลมเกลียวกัน รักในความยุติธรรม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถในการตัดสินใจ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ มีความเป็นระเบียบ มีความเคารพต่อกฎข้อบังคับ มีความเชื่อฟังและเคารพในสิทธิของผู้อื่น...²

ข้อที่นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ คือ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความซื่อสัตย์ อธิบายได้ว่า ความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมที่บุคคลประพฤติออกด้วยความจริงใจ ซื่อตรง มีใจกว้างในตน ที่ไม่ทรยศ คดโกง หรือหลอกลวงแม้แต่ประการใด "ความซื่อสัตย์เป็นลักษณะหนึ่งของน้ำใจนักกีฬา"³

¹ Charles A. Bucher, Foundation of Physical Education, p. 72.

² วาร์กกี เพียร์ซอบ, "การเล่นกีฬาเพื่ออุดมคติของการกีฬา," วารสารสุขศึกษา พลศึกษาและสันตนาการ : 39.

³ ชนินทรชัย อินทிரารณ, "ลักษณะที่สำคัญของน้ำใจนักกีฬา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523).

กรมพลศึกษา ได้กล่าวถึงความสำคัญของการกีฬาว่า การเล่นกีฬามีส่วนช่วยขจัดเกลียด
 อบรมบ่มนิสัยใจคอให้นักเรียน และผู้เล่นกีฬาให้เป็นผู้มีจิตใจสูง ภูัจักยังขังใจ มีสติ
 สัมผัสปัญญา มีหัวใจที่ปะ¹ ซึ่งกรมการศาสนาได้อธิบายถึงบุคคลที่มีหัวใจที่ปะว่า
 ผู้ที่มีหัวใจที่ปะก็เพราะนิยมยินดีในความซื่อสัตย์² ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การกีฬา
 ส่งเสริมให้บุคคลมีความซื่อสัตย์ การที่นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความ
 คิดเห็นในระดับไม่แน่ใจ อาจเป็นเพราะการแข่งขันกีฬาในปัจจุบันมีการคคโกง เอา
 รักเอาเปรียบกัน เช่น การโกงอายุ น้ำหนัก ส่วนสูง และละเมิดฝ่าฝืนกฎ ข้อบังคับ
 การเล่นอย่างอื่น ๆ โดยมุ่งหวังในเรื่องของชัยชนะจนเกินไปของกลุ่มบุคคลบางกลุ่ม
 จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็น
 ไม่แน่ใจว่า การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความซื่อสัตย์ ความคิดเห็นดังกล่าวนี้ น่าจะไค้มี
 การศึกษาค้นคว้ากันต่อไป

ข. นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
 คุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา ประเภทส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล อยู่ใน
 ระดับเห็นด้วยทุกข้อความ กล่าวคือ การกีฬาส่งเสริมให้บุคคลมีความร่วมมือในหมู่คณะ
 รักชื่อเสียงของหมู่คณะ สามารถปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ยอมรับในความสามารถของผู้อื่น
 ภูัจักให้อภัยซึ่งกันและกันในความผิดพลาดที่เกิดขึ้น มีไมตรีต่อผู้อื่น เป็นผู้เล่นที่ดี เป็น
 ผู้ประนีประนอม ประธานประโยชน์ มีความเคารพในสิทธิของผู้อื่น เป็นผู้ที่ดี มีความ
 เห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น และมีความจริงใจต่อผู้อื่น ความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับ
 สภาพการณ์เล่นกีฬา และธรรมชาติของการกีฬา กล่าวคือ การเล่นกีฬาเป็นกิจกรรม
 ที่ช่วยสนับสนุนประธานเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีของบุคคล ของหมู่คณะ การที่บุคคลหรือหมู่คณะ

¹กรมพลศึกษา, การแข่งขันกีฬาโรงเรียนและระเบียบการแข่งขัน
 (พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2513), หน้า 2.

²กรมการศาสนา, ศีลธรรมและวัฒนธรรมไทย, หน้า 8.

ได้ทำกิจกรรมร่วมกันทำให้เกิดความร่วมมือ มีความรัก มีความสามัคคี มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความเคารพในสิทธิของผู้อื่น เป็นต้น ซีตัน (Seaton) ได้กล่าวว่า มนุษย์มีสัญชาตญาณในการอยู่ร่วมกันในสังคม จากความต้องการนี้ อาจรวมถึงความพอใจในการเล่นกีฬาร่วมกัน การเล่นกีฬาเป็นทีม ความมีน้ำใจนักกีฬา การร่วมเล่นกีฬาที่คล้ายคลึงกัน ทำให้เกิดการพัฒนาค่านิยมภาพที่ดีขึ้น¹ การเล่นกีฬา การแข่งขันกีฬา นอกจากจะเป็นสื่อในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลแล้ว ยังช่วยให้บุคคลได้แสดงคุณสมบัติในอันที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นตามระบอบวิถีทางประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง "การ เล่นกีฬานั้น เป็นการ เริ่มให้เด็กรู้จักปฏิบัติตนให้เหมาะสม ให้เกิดความสำนึกว่าตนมีความสามารถเพียงใด จะเกี่ยวข้องกับผู้อื่นได้อย่างไรบ้างเพียงใด"² ฟอง เก็กแก้ว กล่าวว่า การแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน จะช่วยให้เด็กเคารพกฎข้อบังคับ ใ้รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักอภัย เคารพในสิทธิของผู้อื่น รู้จักหน้าที่ของตนเอง และให้ความร่วมมือกับผู้อื่น³

ค. นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬาประเภทส่งเสริมชาติบ้านเมือง อยู่ในระดับเห็นด้วยทุกข้อความ มีข้อที่น่าสนใจ คือ การกีฬาก่อให้เกิดพลังความสามัคคีของชนในชาติ ส่งเสริมให้บุคคลมีความเสียสละเพื่อชื่อเสียงของประเทศชาติ มีความรักชาติ ส่งเสริมให้บุคคลรู้คุณค่าในศิลปะ และสืบทอดศิลปะประจำชาติ ส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีของชนในชาติ และส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ความคิดเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับความคิดเห็นของ เปรม คิมสุลานนท์ ที่กล่าวถึงความสำคัญของการกีฬาไว้ว่า ... การกีฬาเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดคุณธรรมประจำใจ ความสามัคคี และเป็นเครื่องสัมพันธ์

¹ Don Cash Seaton and Others, Physical Education Handbook (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, Inc. 1959), p. 10.

² กรมพลศึกษา, คู่มือการสอนพลศึกษาสำหรับชั้นประถมศึกษา, หน้า 3.

³ ฟอง เก็กแก้ว, การพลศึกษา (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2520), หน้า 94.

ไมตรีระหว่างคนในชาติ¹ นอกจากนี้ การกีฬายังเป็นสื่อ นำหรือกระตุ้นให้พลเมืองเกิดความรักและความภาคภูมิใจในชาติของตน อีกทั้งยังส่งผลถึงความเจริญก้าวหน้าทางค่านิยมอื่น ๆ ของชาติบ้านเมืองอีกด้วย "การกีฬาช่วยส่งเสริมความเข้าใจ และสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างประเทศ อีกทั้งยังส่งผลสะท้อนให้เห็นถึงขนบธรรมเนียม ประเพณีและความเจริญรุ่งเรือง ตลอดจนการปกครองและควมมีอารยธรรมของประเทศ"²

2. จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของความคิดเห็น ของนักการศึกษา ครูพลศึกษา และบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา พบว่าความคิดเห็นของครูพลศึกษาแตกต่างจากความคิดเห็นของนักการศึกษาและบุคคลทั่วไป ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ครูพลศึกษาเป็นผู้ใกล้ชิดกับการกีฬา เป็นผู้สอนกิจกรรมกีฬาแก่ผู้เรียน ต้องมีสมรรถภาพในการกีฬาหลาย ๆ ประเภท รวมถึงการฝึกซ้อมและการเข้าไปมีส่วนร่วมในการแข่งขันกีฬาคู่³ จากสภาพดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ครูพลศึกษาต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถทักษะ และประสบการณ์ในวิชาชีพของตนมากกว่านักการศึกษาและบุคคลทั่วไป จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักการศึกษาและบุคคลทั่วไป จากการเปรียบเทียบข้อมูลโดยส่วนรวมของครูพลศึกษากับนักการศึกษาและบุคคลทั่วไป ปรากฏว่า ครูพลศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจทางด้านกีฬามาก คิดเป็นร้อยละ 72.56 ประสบการณ์เดิมทางด้านกีฬา ส่วนใหญ่เคยเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขัน คิดเป็นร้อยละ 81.71 และสภาพการณ์เล่นกีฬาในปัจจุบัน ส่วนใหญ่เล่นกีฬาเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 54.88

¹เปรม ติณสูลานนท์, "คำกล่าวเปิดการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย, "รายงานการแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 15 จังหวัดอุดรธานี, 2525, หน้า 37.

²คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, การพัฒนากีฬาแห่งชาติ (กรุงเทพมหานคร : สิวพรการพิมพ์, 2523), หน้า 1.

³James A. Baley and David A. Field, Physical Education and the Physical Educator (Boston : Allyn and Bacon, 1976), p.36.

ส่วนนักการศึกษาและบุคคลทั่วไป ส่วนใหญ่มีความสนใจด้านการศึกษาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 67.09 และ 70.05 ตามลำดับ ประสบการณ์เดิมทางด้านการกีฬา ส่วนใหญ่เคยเล่นกีฬาเพื่อนันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 59.83 และ 53.10 ตามลำดับ และสภาพการณ์เล่นกีฬาในปัจจุบันส่วนใหญ่เล่นกีฬาเป็นครั้งคราว ไม่นั่นนอน คิดเป็นร้อยละ 68.38 และ 65.21 ตามลำดับ ความสนใจทางด้านการกีฬาและใกล้ชิดกับการกีฬาของครูพลศึกษา จึงน่าเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักการศึกษา และบุคคลทั่วไป

3. จากการศึกษาความคิดเห็นของนักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป เกี่ยวกับแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้การกีฬาเป็นสื่อ พบว่า นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วย มีข้อความที่น่าสนใจหลายประการ เช่น ควรใช้การกีฬาเป็นสื่อในการปลูกฝังคุณธรรมอย่างคอบเนื่องตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นอุดมศึกษา การปลูกฝังควรคำนึงถึงความเหมาะสมของเพศ วัย และระดับสติปัญญาของผู้เข้าร่วมกิจกรรมและการฝึกให้มน้ำใจนักกีฬาทุกครั้ง เป็นแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรมเบื้องต้น ซึ่งแนวทางหรือวิธีการดังกล่าวเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงอย่างยิ่ง เพราะการอบรมปลูกฝังสิ่งใดควรกระทำตั้งแต่เยาว์วัยย่อมจะได้ผลดี และกระทำอย่างมีความต่อเนื่องสม่ำเสมอ รวมถึงการคำนึงถึงความเหมาะสมของเพศ วัย และระดับสติปัญญาของผู้ที่ได้รับการอบรมปลูกฝังด้วยจึงจะก่อผลดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยมีความเห็นด้วยว่า ควรใ้อบรมปลูกฝังให้มน้ำใจนักกีฬาทุกครั้งในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา

สำหรับลักษณะวิธีหรือแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้การกีฬาเป็นสื่ออื่นๆ เช่น การให้ความรัก ความอบอุ่น ความเอาใจใส่ต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม การไม่เน้นถึงผลของ "การแพ้" "การชนะ" ในกิจกรรมกีฬา การฝึกปฏิบัติจริงในกิจกรรมกีฬา การให้บุคคลได้เล่นกีฬาหลาย ๆ ประเภท และเล่นเป็นประจำ การเลือกเล่นกีฬาที่ตนสนใจ

โดยอิสระ การฝึกเป็นผู้ตัดสิน ผู้จัดการแข่งขันกีฬาและหัวหน้าชุดกีฬา การเรียนรู้ กฎ กติกาของกีฬาแต่ละประเภท การรู้จักยกย่องชมเชยนักกีฬาผู้แพ้ ผู้ชนะ การเห็นพฤติกรรม ที่แสดงออกถึงความมีมารยาทของนักกีฬาในสนามแข่งขัน การเข้าร่วมกิจกรรมกีฬา ประเภทที่มากกว่าบุคคล และการส่งเสริมสนับสนุนทางด้านการกีฬาของสถานศึกษา หน่วยงาน และของครอบครัว ตลอดจนถึงการ เผยแพร่ความรู้ที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการกีฬา ของสื่อมวลชน ซึ่งนักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ เห็นด้วยนั้น นับว่าเป็นสิ่งที่ควรใช้เป็นแนวทางอบรมปลูกฝังและปฏิบัติอย่างจริงจัง ส่วน ในด้านที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนกิจกรรมกีฬา นักการศึกษา ครูพลศึกษาและ บุคคลทั่วไป ยังมีความเห็นด้วยว่า ควร เน้นทักษะและคุณธรรมความประพฤติควบคู่กัน ไป การให้บุคคลประเมินผลด้านคุณธรรม ความประพฤติด้วยตนเอง นอกจากนั้น การใช้วิธีการหลาย ๆ อย่างในการสอนกิจกรรมกีฬา การสร้างสถานการณ์จำลองและการ ปฏิบัติจริง รวมถึงการสร้างสถานการณ์เพื่อทดสอบคุณธรรมเป็นครั้งคราว การนำเพลง กราวกีฬามาประกอบในการ เรียนการสอนและควรใช้ผู้มีความสามารถในการพูด มี ทักษะทางด้านกีฬา เป็นผู้สอนกิจกรรมกีฬา เป็นแนวทางในการปลูกฝังคุณธรรมได้ วิธี การดังกล่าวนี้ว่าครูผู้สอนสามารถปฏิบัติได้ เพราะครูผู้สอนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถที่จะดำเนินการได้ด้วยตนเอง บางครั้งอาจมองข้ามที่จะ เน้นลักษณะและวิธีการ ดังกล่าวไป แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้การกีฬา เป็นสื่อด้วยวิธีต่าง ๆ ที่กล่าว มา โดยเฉพาะการไม่เน้นถึงผลของ "การแพ้" "การชนะ" ในการกีฬา และการรู้จัก ยกย่องชมเชยนักกีฬาผู้แพ้และผู้ชนะ นับว่ามีความสำคัญยิ่ง ดังจะเห็นได้จากจุดมุ่งหมาย ของวิชาพลศึกษาชั้นประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในด้านคุณสมบัติที่ต้องการ เน้นให้ เกิดแก่ผู้เรียน ข้อ 16. ซึ่งเน้นที่ "มีน้ำใจนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น"¹ สำหรับในข้อ ความที่ว่า การฝึกปฏิบัติในกิจกรรมกีฬาในสภาพการณ์จริง การได้เล่นกีฬาหลาย ๆ ประเภท และเล่นเป็นประจำ รวมทั้งการได้ฝึกเป็นหัวหน้าชุดในกิจกรรมกีฬา เป็นแนว

¹ กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.

ทางในการปลูกฝังคุณธรรมไคนั้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับแนวความคิดของ ฟอง
เกิดแก้ว¹ ที่ว่า ประสบการณ์จากการแข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน เป็นประสบการณ์ที่
มีความสำคัญยิ่งในชีวิตของเด็ก ซึ่งมักจะนำประสบการณ์จากการแข่งขันกีฬามาใช้ใน
ชีวิตประจำวันเสมอ เพราะโลกที่แท้จริงเป็นโลกของการแข่งขัน¹

ข้อที่นักการศึกษา ครูพลศึกษาและบุคคลทั่วไป มีความคิดเห็นในระดับไม่
แน่ใจ คือ ควรใช้ผู้ที่มีวัยสูงอายุ (มีวัยวุฒิ) ทำหน้าที่สอนกิจกรรมกีฬาเป็นแนวทาง
ในการปลูกฝังคุณธรรม อธิบายได้ว่า การปลูกฝังคุณธรรมโดยใช้การกีฬาเป็นสื่อ ผู้ที่
ปลูกฝังหรืออบรมไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีวัยสูงอายุ (มีวัยวุฒิ) เพราะถือเป็นหน้าที่ของ
ครูทุกคนที่จะต้องร่วมมือกัน และทำงานด้วยจุดหมายอย่างเดียวกัน การปลูกฝังอบรม
ในเรื่องคุณธรรม บางคนยังอาจมีความคิดเห็นหรือเข้าใจว่าจะต้องใช้ผู้ที่มีวัยสูงอายุ
เพราะอาจจะทำได้ดีกว่าหรือมีประสบการณ์มากกว่าบุคคลวัยอื่น ๆ ในด้านกรอบรม
ปลูกฝังคุณธรรมให้แก่ผู้เรียนนั้น วัยของบุคคลที่เป็นผู้ให้การอบรมปลูกฝังจึงมิใช่ตัวแปร
ที่สำคัญ สิ่งที่สำคัญคือ การ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ซึ่ง สุจริต เพียรชอบ ได้เสนอ
ว่า ครูควรเป็นตัวอย่งด้านคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความประพฤติปฏิบัติ ตลอดจนการ
ปฏิบัติต่อผู้เรียน ครูควรเป็นผู้มีคุณธรรมสูง เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ผู้เรียน²

4. จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของความคิดเห็นเกี่ยวกับ
แนวทางปลูกฝังคุณธรรม โดยใช้การกีฬาเป็นสื่อ พบว่า ครูพลศึกษามีความคิดเห็นแตก
ต่างจากนักการศึกษาและบุคคลทั่วไป ทั้งนี้อธิบายได้ว่า ครูพลศึกษาเป็นผู้สอนกิจกรรม
กีฬา ย่อมต้องเป็นผู้ที่เข้าใจความมุ่งหมาย ขอบข่าย หลักการ วิธีการ เทคนิค และ
ทักษะต่าง ๆ ในกิจกรรมกีฬา ได้ดีกว่านักการศึกษาและบุคคลทั่วไป การปลูกฝังคุณธรรม

¹ฟอง เกิดแก้ว, การพลศึกษา, หน้า 94.

²สุจริต เพียรชอบ, "คุณลักษณะของเยาวชนไทยที่พึงปรารถนา,"

(รายงานผลการวิจัยทุนรัชดาภิเษกสมโภช จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525),
หน้า 170.

ให้แก่วิชาการ ครูพลศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีหลักการปลูกฝัง การถ่ายทอดความรู้ ทักษะและ
สร้างทัศนคติที่ดีแก่วิชาการ รวมถึงเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียนด้วย มอร์แกน (Morgan)
ได้กล่าวว่า ครูที่สอนแต่ละวิชามีหลักการ วิธีสอน การวัดผลและประเมินผลที่แตกต่างกัน
โดยเฉพาะวิชาพลศึกษาต้องใช้เทคนิคการสอน การวัดผลและความสามารถของครูผู้สอน
จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีงามและถูกต้อง¹

ข้อเสนอแนะ

การกีฬาที่มีคุณประโยชน์ในการที่จะปลูกฝังคุณลักษณะและเสริมสร้างคุณธรรม
ของบุคคล อันเป็นผลให้บุคคลมีคุณภาพ เป็นที่พึงปรารถนาของสังคม ซึ่งจะส่งผลถึง
ความก้าวหน้าของสังคมหรือชาติบ้านเมืองต่อไป ดังนั้น จึงควรที่ทุกฝ่ายควรได้สนับสนุน
ส่งเสริมการกีฬาให้เป็นที่แพร่หลาย ตลอดจนการพัฒนาการกีฬาให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น
โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาทั้งภาครัฐบาลและเอกชนควรดำเนินการส่งเสริม
และเผยแพร่ในทุกระดับ ตั้งแต่ครอบครัว สถาบันการศึกษา สื่อมวลชน และรัฐบาล
กล่าวคือ

1. ครอบครัว ควรปลูกฝังให้สมาชิกของครอบครัวเห็นคุณค่าและประโยชน์
ที่ได้รับจากการกีฬาอย่างแท้จริง ส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาชิกในครอบครัวได้ออก
กำลังกายโดยการ เล่นกีฬาเป็นประจำ ผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวควรได้ใช้เวลาในการ
เล่นกีฬากับครอบครัวของตนตามโอกาสอันควร ตลอดจนปลูกฝังคุณธรรมให้แก่บุตรหลาน
ตั้งแต่เยาว์วัย โดยใช้กิจกรรมกีฬาเป็นสื่อ นำ และปลูกฝังให้สมาชิกรักการกีฬา

2. สถาบันการศึกษา ควรให้การกีฬาและส่งเสริมสนับสนุนการกีฬาอย่าง
เต็มที่ ทั้งในหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตร จัดโปรแกรมพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

¹ Jay Elner Morgan, "The Teacher As a Special Leader,"

เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนให้มากที่สุด กิจกรรมกีฬาที่สอนควร เป็นกิจกรรมที่มีคุณค่า ต่อผู้เรียนในด้านการพัฒนาการของผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่สามารถนำทักษะไปใช้ นอก เวลาเรียน หรือในชีวิตประจำวัน และเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีความสนใจ เหมาะสม กับวัย โดยอาจจัดตั้งเป็นชุมนุมหรือชมรมกีฬาขึ้นในสถาบันการศึกษา รวมถึงการปลูกฝัง ให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักการกีฬา เล่นกีฬาตามความเหมาะสมกับความสามารถ และ ความต้องการของผู้เรียนเอง ในการแข่งขันกีฬาทั้งภายในและภายนอกของสถาบันการ ศึกษา ไม่ควรที่จะมุ่งถึงชัยชนะหรือรางวัลในวิถีทางที่ผิด

3. สื่อมวลชน ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการที่จะสนับสนุน และ เผยแพร่การกีฬา ได้อย่างกว้างขวาง ควรได้เป็นสื่อกลางของประชาชนในการกระจายข่าว เผยแพร่ ความรู้ให้การศึกษา และ เสนอแนะความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ สร้างสรรค์ให้เกิด การพัฒนาการกีฬาของประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้า

4. รัฐบาล มีบทบาทอย่างมากที่จะส่งเสริมหรือสนับสนุนการกีฬาของ ประเทศ เพราะเป็นระดับสูงสุดที่วางนโยบายสำคัญ และกำหนดขั้นตอนรายละเอียด ต่าง ๆ ดังนั้น ควรที่จะได้วางนโยบายหลักและกำหนดขั้นตอน รูปแบบในการส่งเสริม สนับสนุนการกีฬาของประเทศไทยอย่างจริงจัง เช่น ในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณ สถานที่ อุปกรณ์ บุคลากร การจัดการแข่งขันกีฬาระดับชาติ ตลอดจนกระตุ้นให้ ประชาชนเกิดความสนใจการกีฬา รักการกีฬา เล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ สมรรถภาพ เพราะการกีฬาเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ปัญหาสำคัญ ๆ และเสริมสร้างคุณธรรม ให้แก่บุคคล ซึ่งจะ เป็นกำลังและรากฐานที่สำคัญในอันที่จะพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้า มั่นคง รุ่งเรืองในทุก ๆ ด้านสืบต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรได้ศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณธรรมที่เกิดจากการกีฬา โดยเฉพาะศึกษาตัวแปรในเรื่องเพศ ว่าจะมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไร
2. ควรได้วิเคราะห์และศึกษาคุณธรรมที่เกิดจากกีฬาไทย เช่น กระบี่ กระบอง มวยไทย และตะกร้อ เป็นต้น
3. ควรได้ศึกษาถึงแนวทางการปลูกฝังคุณธรรม โดยใช้การกีฬาเป็นสื่อจากบุคคลกลุ่มต่างๆ ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย